

Извештај директора о раду канцеларије у фискалној 2010.години

Београд, 28.4.2011.

Ненад Маринковић

Рад канцеларије у фискалној 2010.години

У 2010. годину канцеларија РНИДС-а је ушла са следећим ресурсима и планираним активностима усвојеним на Скупштини одржаној 12.12.2009. године:

1. Број стално запослених 6
2. Финансијска обртна средства на располагању 78.000.000,00 динара, укупна вредност имовине је била преко 82.000.000,00 динара
3. Број регистрованих домена 54.366
4. Планиране активности за 2010
 - 1) Набавка пословног простора
 - 2) Набавка и пуштање у рад хардвера и системског софтвера
 - 3) Закуп простора за смештај опреме и попречних линкова за повезивање примарне и секундарне локације
 - 4) Обележавање годишњице почетка регистрације .rs домена
 - 5) Спровођење маркетинг активности овлашћених регистара, одржавање ИТ догађаја и финансирање пројеката намењених развоју Интернет сервиса
 - 6) Спровођење активности за избор и доделу ћириличног домена Србије на управљање РНИДСу
 - 7) Проширење сарадње са међународним институцијама и другим националним регистрима
 - 8) Гашење .yu домена
 - 9) Унапређење рада апликације за регистрацију домена
 - 10) Обезбеђење средстава за гарантовано функционисање домена у периоду од најмање 10 година у износу од 15 милиона динара
 - 11) Израда нове Интернет презентације РНИДСа
 - 12) Набавка система за управљање документацијом и тикетинг система
5. Декларисани циљеви
 - 1) Повећати број регистрованих домена
 - 2) Унапредити технолошки и организациони ниво функција РНИДС-а
 - 3) Изградити позицију РНИДСа у домаћим и међународним институцијама
 - 4) Повећати присуство РНИДСа у медијима, Интернет и ИТ заједници
 - 5) Испуњавати све циљеве, мисију и визију у складу са материјалним и кадровским ресурсима
 - 6) Пратити трендове у другим ccTLD регистрима и примењивати их селективно уз уважавање локалних прилика

Активности у 2010. години

Канцеларија

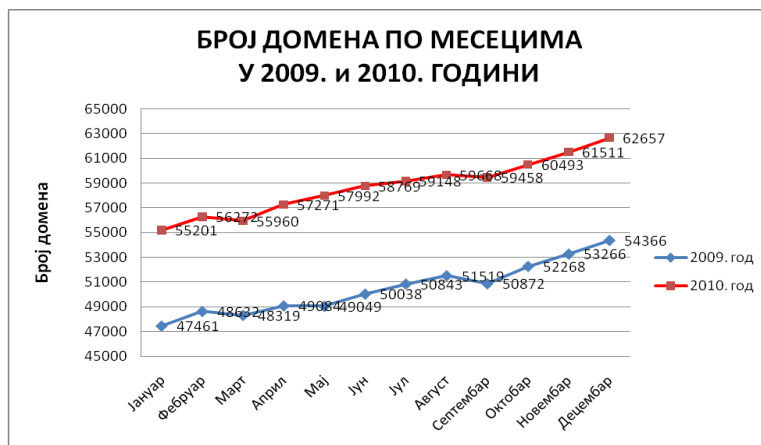
1. Систематизација

По затеченој систематизацији, канцеларија је имала директора, 4 помоћника директора, пословног секретара од стално запослених и саветника директора по уговору о делу. У току године урађено је следеће:

- 1) Из надлежности помоћника директора за маркетинг је изузета функција техничке подршке за овлашћене регистре и ти послови су поверени Зорану Вигњевићу, кога смо примили на пробни рад
- 2) У складу са започетом сарадњом, ангажован је АСЕЕ доо као консултант за израду систематизације, оцену постојећих кадрова и израду описа послова. Цео посао је урађен интерактивно, уз учешће свих запослених. Разматрана су два сценарија, први без степеновања радних места и други где би сва радна места имала одређене кораке у напредовању и где би поједине постојеће функције биле подељене на више радних места. Обзиром да је већина запослених радила на местима помоћника директора и да су средства за плате лимитирана у буџету, задржана је плитка хијерархија са по једним извршиоцем за сваки од послова. Као нова радна места отворена су у систематизацији позиције Менаџера развоја функција регистра и Менаџера техничко-административне подршке. По изради систематизације, за ова два места је расписан јавни конкурс и на та места су примљени Мирјана Тасић и Зоран Вигњевић као стално запослени радници РНИДСа. Такође су послови секретара Управног одбора и Скупштине додељени Менаџеру правних послова, обзиром да је од самог почетка иста особа обављала оба посла и остваривала екстра доходак од 25%. Том приликом је извршено и усклађивање нивоа плата код свих запослених. Годину смо завршили са 8 стално запослених

2. Фискална 2010. година је завршена са укупном имовином од преко 95.000.000,00 динара, али је преко 52 милиона претворено у власништво над пословним простором и опремом потребном за рад на регистрацији домена, преко 30 милиона је на дан 31.12. било у текућим обртним средствима, преко 9 милиона је претворено у хартије од вредности са роком наплате до 2016. године. Посебно треба издвојити чињеницу да је у току 2010. Године извршена успешна трансформација динарских средстава у девизна чиме је очувана вредност капитала и омогућена набавка пословног простора планираним средствима, а садашњи вишак обртних средстава се и даље чува кроз девизна средства

3. Број регистрованих домена на крају 2010. године је био 62.657 са растом од 15,25%

Интересантно је уочити да су падови у марту и септембру нешто блажи у 2010, и тај тренд је настављен и ове године

4. Чланство у 2010.

10 постојећих чланова Скупштине није обновила чланство док је фонду приступило 11 нових чланова. Код овлашћених регистара дошло је до спајања 4 овлашћена регистра у један као резултат аквизиција компанија од стране Орион Телекома

5. Израда ребаланса плана 2010. и плана за 2011.

У складу са договореном праксом да се на редовним седницама Скупштине врши усвајање финансијских планова и њихов ребаланс, у мају 2010. припремљен је предлог ребаланса плана за 2010. Који се односио на проширење буџета за набавку пословног простора. За јесењу скупштину припремљен је предлог финансијског плана за 2011. према којем се обављају текући послови у 2011.

6. Промотивне активности и наступи у земљи и иностранству

У току 2010. одржане су следеће презентације и промотивне активности

- 1) Обележен је Дан интернет домена Србије по први пут уз учешће гостију из CENTRe, Русије и Каталоније
- 2) Промовисан је ћирилички домен на скуповима у Русији (Трећа конференција овлашћених регистара и регистара Централне и Источне Европе и Заједнице Независних држава) и Маркетинг радионици CENTRe у Бриселу
- 3) Презентоване су активности РНИДСа у току 2010. године на Скупштини CENTRe у Бриселу
- 4) Имали смо округле столове и презентације на више скупова у земљи, на тему текућих активности РНИДСа, ћириличног домена и упознавање широке јавности са организацијом и циљевима рада РНИДСа
- 5) Двоје запослених је узело учешће у активностима радних група ICANNa
- 6) По други пут је организован сусрет овлашћених регистара и размена искустава и идеја о побољшању сарадње

Значајан ефекат ових активности је чињеница да ће РНИДС организовати или учествовати као партнер и спонзор 4 међународна скупа у 2011. години

7. Радне групе, спољни сарадници и повезивање са другим организацијама

Веома значајан део активности РНИДСа је био посвећен упознавању других организација и институција са активностима РНИДСа, препознавању сродних организација и појединаца посвећених сличним или истим циљевима које има РНИДС, успостављању сарадње са њима и њуховом укључивању у рад регистра. У свим јавним набавкама најмање један члан комисије је био сарадник изван РНИДСа, у радној групи за процес избора ћириличног домена Србије учешће је узело деветоро спољних сарадника, у радној групи за израду предлога правилника за регистрацију ћириличног домена учешће је узело 9 чланова Скупштине, у 5 комисија које су радиле на пројектима суфинансирања од 15 чланова четворо је било спољних сарадника, 3 члана Скупштине 4 члана управног одбора и 4 запослена из канцеларије РНИДСа

Реализација плана

1. Регистрација домена

1) Обнова

2) Ново регистровани

Број новорегистрованих домена у 2010. Години је био 18.445, или 33,92% броја домена на крају 2009.

3) Финансијски резултат

Приход од регистрације домена за период 2010.године је 59.101.000 и повећан је за 3.977.000,00 или 7,2% . Напомена за нове чланове Скупштине је да у приход не улази наплата евидентирана у 2010. години већ наплата регистрације домена за њено време трајања у 2010.години (на пример домен наплаћен 30. новембра 2010. припада приходу 2010 само својим дванаестим делом) и да је јединична цена домена у 2010. била нижа него у првој половини 2009. године

2. Арбитраже

У току 2010. Покренута су 4 арбитражна поступка , од чега су 2 завршена током 2010. У току 2011. године поступак за решавање спорова ће бити пренет у Привредну комору Србије.

3. ИКТ послови

Унапређење апликације за регистрацију домена

1) Омогућена је промена DNS-а преко веб сервиса

Пре ове измене, подаци о ДНС серверима су могли да се мењају само преко клијентске апликације за регистрацију домена (RsReg). Овом допуном омогућено је да се ДНС подаци за било који домен мењају и преко јавног веб сервиса.

2) Уведена је пакетска продаја домена

Осим појединачне регистрације домена, омогућена и регистрација више пакета одједном по повољнијој цени. Тако су уведени: co.rs+rs пакет (регистрација еквивалетних co.rs и rs домена), edu.rs+rs пакет (регистрација еквивалетних edu.rs и rs домена), org.rs+rs пакет (регистрација еквивалетних org.rs и rs домена) и in.rs+rs пакет (регистрација еквивалетних in.rs и rs домена). Истовремено су дефинисана одговарајућа оперативна правила за регистрацију пакета.

3) Провера назива регистранта приликом креирања захтева за трансфер

Да би се спречила промена регистранта у процесу трансфера домена између овлашћених регистара, уведена је додатна контрола назива регистранта. Уколико се називи не слажу, апликација зауставља процес трансфера домена и чека сагласност канцеларије РНИДС за наставак процеса.

- 4) Процес трансфера истеклих домена је изједначен са процесом трансфера активних домена

Пре ове измене процес трансфера истеклог домена између овлашћених регистара се одвијају по другачијем принципу од случаја када је у питању трансфер активног домена. У овом случају трансфер је одобравала канцеларија РНИДС, а не актуелни овлашћени регистар. Након ове допуне, трансфер истеклог домена одобрава актуелни овлашћени регистар.

- 5) Уведен је процес за исправку грешака у називу регистранта

С обзиром на постојање значајног броја граматичких и сличних грешака у називу регистраната чија исправка не може да се третира као промена регистранта, уведен је посебан процес за исправку грешака. Овај процес омогућава да се на једноставан и брз начин исправе грешке у називу регистраната, без наплате и без интервенције програмера.

- 6) Уведена услуга групног трансфера домена

Осим што се склапају уговори са новим овлашћеним регистрима, у пракси се дешавају и ситуације раскида уговора са постојећим овлашћеним регистрима. Да регистранти домена који су у надлежности овлашћеног регистра са којим се раскида уговор не би били оштећени неопходно је што пре извршити трансфер домена на нови овлашћенон регистар. Да би се овај процес што једноставније обавио, уведена је услуга групног трансфера домена са једног овлашћеног регистра на други. Трансфер ради канцеларија РНИДС, на захтев и у договору са овлашћеним регистрима. Начин и време трансфера се дефинише уговором између наведених страна.

Унапређење ИТ инфраструктуре

- 1) Уместо једног два дата центра

Постојећи датацентар (ЕТФ) у којем је РНИДС држао сервере и другу ИТ опрему је постао секундарна (редундантна) локација. Као примарна локација за смештање ИТ опреме изабран је датацентар АбсолютОК на Новом Београду. Истовремено је уговорен оптички линк између наведених локација за потребе репликације података, али и за друге врсте комуникације између два датацентра. Уговором са оба датацентра обезбеђена је висока расположивост.

- 2) Нови хардвер и пратећи софтвер

- i. Набављени су нови сервери (HP) и сториџи (NetApp) на на обе локације.
- ii. Постојећа CISCO мрежна опрема је задржана и дупуњена новом, такође CISCO опремом (рутери и свичеви).
- iii. Сви сервери су виртуализовани VMWare софтвером и имплементирани су модули истог софтвера за опоравак сервера. Софтвер истог произвођача VMWare Site Recovery Manager је имплементиран са циљем бржег опоравка сервера на другој локацији.
- iv. Извршена је миграција свих Windows сервера са верзије 2003 на верзију 2008.
- v. Инсталиран је Microsoft Exchange 2010 .
- vi. Успостављена је аутоматска репликација података са примарне на секундарну локацију коришћењем два независне методе: Microsoft SQL Database Mirror и SnapMirror (репликација на нивоу сториџа).
- vii. Сви подаци се бекапују на диск на посебном серверу уз помоћ софтвера VMWare Data Recovery. Затим се подаци пребацују на траке уз помоћ софтвера HP Data Protection. Траке са подацима се чувају на трећој локацији.
- viii. Инсталирана су два нова примарна DNS сервера за .rs ccTLD.

- ix. Имплементирана је централизована антивирусна заштита за све сервере и радне станице (Trend Micro).

Јавни WHOIS сервер

Имплементиран је јавни WHOIS сервер за .rs домен у складу са важећим RFC-ом и најбољом праксом других националних регистара.

IDN енкодер на сајту РНИДС

У склопу процеса увођења ћириличног домена, на веб сајт РНИДС је постављен IDN енкодер који омогућава приказ ћириличких назива домена у ACE (ASCII Compatible Encoding) формату и обрнуто.

4. Маркетинг

Маркетинг представља нераздвојни део свих активности РНИДСа, интерних и екстерних и уједно представља активност на коју одлази око 25% прихода РНИДСа. Најзначајније активности маркетинга у 2010. су биле организација и подршка

- 1) Дана интернет домена Србије
- 2) Процесу гашења .yu домена
- 3) Првог конкурса за суфинансирање Интернет пројеката
- 4) Избора и промоције ћириличног домена Србије
- 5) Промоцији РНИДСа у међународним институцијама и другим регистрима
- 6) Кварталног издавања информатора о активностима РНИДСа „Вести“
- 7) Одржавању Скупштина, сусрета овлашћених регистара и других интерних скупова

5. Правни послови

- 1) Споразум о сарадњи са Министарством за телекомуникације и информационо друштво

Овај документ је потписан 24.12.2010. године, стране потписнице су се споразумеле да РНИДС обавља послове администрирања националних интернет домена уз поштовање принципа ефикасности, квалитета, независности и јавности у раду. Потврђена је самосталност РНИДС-а у раду, као и непрофитни статус. Стране су потврдиле да ће заједничким напорима учествовати у промовисању употребе интернета и националних домена у Србији.

- 2) Процедура за решавање спорова поводом регистрације .rs домена

У циљу ревидирања правилника за решавање доменских спорова ангажовани су консултанци са Правног факултета у Београду, Душан Поповић и Марко Јовановић који су саставили нацрт Правилника о поступку за решавање спорова поводом регистрације .rs домена. Након обављених преговора, потписан је Споразум о сарадњи са Привредном комором Србије којим је у надлежност Привредне коморе пренета надлежност за организацију решавања спорова поводом регистрације .rs домена. Измена Правилника о поступку за решавање спорова поводом регистрације .rs, као и висина такси су условљене писаном сагласношћу РНИДС, чиме је значајан део надлежности РНИДС-а задржан. Скупштина РНИДС је 18.12.2010. године усвојила Правилник о поступку за решавање спорова поводом регистрације .rs домена, а Управни одбор Привредне коморе Србије је усвојио Правилник 19.4.2011. године. Правилник ће ступити на снагу по објављивању у Службеном гласнику, тј. средином маја месеца.

3) Суфинансирање пројеката

У погледу овог питања израђен је Правилник о критеријимима и мерилима за финансирање пројеката који је усвојио Управни одбор на седници одржаној 16.4.2010. године. У 2010. години била су два термина за пријаву пројеката за суфинансирање, а уговори о суфинансирању су потписани са 28 субјеката.

4) Процедура за регистрацију и увођење ћириличног домена

Ради израде аката који регулишу ово питање директор је 6.9.2010. године формирао радну групу за израду правилника за регистрацији .срб домена. Радна група је спровела јавну расправу и саставила нацрт Општих услова о регистрацији .срб домена и нацрт Правилника о почетку о почетку рада .срб TLD регистра. Управни одбор је уз одређене измене усвојио оба документа, а Скупштина РНИДС ће их разматрати на наредној седници.

6. Набавке

1) Током 2010. године извршене су набавке ИТ инфраструктуре, Microsoft лиценци, услуге дата центра и линкова, пословног простора, рачунарске опреме за потребе канцеларије РНИДС, консултантских услуга из области радних односа и започет је поступак набавке услуге израде веб презентације РНИДС.

2) ИТ инфраструктура је набављена од понуђача Coming-Computer Engineering а са истим понуђачем је закључен и Уговор о одржавању хардвера и софтвера и техничкој подршци.

3) Набавка Microsoft лиценци је спроведена према процедури за набавке мале вредности, члан 11. Правилника. Набавке ове врсте се врше прибављањем најмање три понуде без јавног оглашавања и њихова вредност не прелази 500.000,00 динара. Уговор о испоруци Microsoft ovs лиценци је закључен са понуђачем S&T Serbia.

4) Набавка услуге дата центра и линкова је спроведена према процедури из члана 12. Правилника, тј. за отворени поступак. Уговор о набавци услуге дата центра и линкова је закључен дана 23.7.2010. године са понуђачем Абсолют ОК.

5) Набавка пословног простора је спроведена на основу одлуке Скупштине РНИДС од 5.9.2009. године којом је дат налог Управном одбору и директору РНИДС да спроведу поступак набавке пословног простора. У циљу реализације ове набавке 30.9.2009. године је објављен јавни позив за прикупљање понуда за набавку пословног простора, а Управни одбор је на седници одржаној 13.11.2010. године формирао комисију за купопродају пословног простора у следећем саставу: Симо Иванежа, Снежана Божић-Малешевић, Ненад Орлић, Зоран Бухавац и Наташа Радовић. По јавном позиву је стигло 27 понуда, а задатак комисије је био да изврши анализи прибављених понуда и да о томе извести Управни одбор.

6) Поред понуда које су стигле по јавном позиву, бројне понуде су прибављене и директним захтевом од понуђача. Након анализа пристиглих понуда направљен је најужи избор од 4 локација. После обављених преговора у више фаза са свим понуђачима, узимајући у обзир цену и сигурност укњижбе објеката одлучено је да се изврши купопродаја пословног простора у улици Жоржа Клемансоа 18а. Са понуђачем овог простора, Ocean Atlantic Дорћол, 15.12.2010. године закључен је купопродајни уговор, а 28.12.2010. године анекс купопродајног уговора.

7) Набавка рачунарске опреме за потребе канцеларије РНИДС је спроведена према процедури за набавке мале вредности, члан 11. Правилника. Предмет ове набавке је био

седам стоних рачунара и један лап топ (покретни рачунар). Као најповољнија изабрана је понуда FS Systems и са овим понуђачем је закључен уговор 7.12.2010. године.

8) Израда веб сајта за потребе РНИДС је покренута према процедури за набавке мале вредности, али је позив понуђачима упућен и јавним путем. Након што је поступак понуштен, након поновно упућеног позива понуђачима, као најодговарајућа је изабрана понуда коју је доставио понуђач Мрежни систем, са којим је закључен уговор 24.12.2010. године.

9) Набавка консалтинг услуге оцене запослених и израде систематизације радних места је спроведена по процедури за набавке мале вредности, а уговор је потписан са консултантском кућом Asee д.о.о.

7. Плате

Примања запослених су била у прве две трећине године на нивоу затеченог нивоа примања, с тим да је коришћена могућност предвиђена Правилником о раду да појединци могу бити стимулирани до 15% месечно. Од септембра извршено усклађивање плата, док је у децембру на основу одлуке Управног одбора исплаћена годишња стимулација у просеку на нивоу једне месечне плате. Буџет предвиђен за примања запослених није потрошен до краја, иако је број стално запослених повећан за двоје

8. Биланс

У току 2010. Године остварен је добитак у износу од 11.121.000,00 динара после опорезивања, који је значајно изнад планираног. Најважнији разлози су

- 1) процес набавке пословног простора завршен је тек крајем године,
- 2) од стране ICANN-а нису наплаћени трошкови поступка за добијање и имплементацију ћириличног домена
- 3) у току 2010. Године нису завршени поступци набавке нове Интернет презентације, документационог и тикетинг система
- 4) по највећем броју позиција из плана су остварени мањи трошкови од планираних

Најважнији пројекти

1. ИДН - Ћирилички домен највишег нивоа Републике Србије стање на дан 31.12.2010

Управни одбор РНИДСа је на својој седници од 13.11.2009. године донео одлуку број 63-3 да ће РНИДС поднети захтев за доделу ћириличног домена највишег нивоа IDN ccTLD у оквиру ICANN IDN ccTLD Fast Track procesa. Најједноставније речено, интернационализовани домена највишег нивоа или IDN ccTLD је домен који представља државу или територију на Интернету, а који је написан на језику и нелатиничном писму које се користи у дотичној држави.

Према документу који дефинише процедуру у оквиру ICANN IDN ccTLD Fast Track proces цео поступак се састоји из три фазе:

- I. Прва фаза која подразумева припрему захтева за одобрење назива IDN ccTLD обухвата следеће кораке
 1. развој ИДН табела
 2. идентификовање језика и писма
 3. избор кандидата (низа знакова на националном језику и писму) који може постати интернационализовани домен
 4. припрема пропратне документације која треба да омогући ICANN-у да донесе квалификовану одлуку о прихватању предложеног низа знакова за нови интернационализовани домен

- II. Друга фаза обухвата подношење захтева за евалуацију предложеног низа знакова и његово проглашавање за нови интернационализовани домен највишег нивоа
- III. Трећа фаза обухвата припрему документација и слање новог захтева за делегацију домена одобреног у фази II на управљање одређеној организацији или институцији.

I. Припрема захтева за одобрење назива IDN ccTLD

Јануара месеца 2010. године Влада Републике Србије је донела одуку да се отпочне процес који ће довести до додељивања интернационализованог домена Републици Србији.

РНИДС је, са своје стране, започео процес 2. фебруара 2010. округлим столом и Привредној комори Србије, који је довео до формирања ИДН радне групе чији је задатак био да обезбеди избор кандидата за ћирилички домен Србије у широкој демократској процедури, која треба да анимира и укључи целу Интернет заједницу Србије у овај избор. Радна група се састојала од особа које на адекватан начин осликавају Интернет заједницу Србије.

Радна група је, пручивши документ препознала следеће кораке у овом процесу и одредила рокове у којима ће се поједине фазе одиграти:

1. Прва скуп активности се састоји из јавних консултација о могућим кандидатима за ћирилички домена

Ова фаза ће започети 5. марта 2010. године на догађају који ће организовати РНИДС поводом годишњице почетка регистрације .rs домена. Јавне консултације ће трајати у периоду од 5. марта 2010. године до 1. маја 2010. године.

У овом периоду су одржана два округа стола, спроведене су три анкете на ИТ скуповима и организовани су форуми са темама везаним за ћирилички домена на три локације на Интернету.

Резултат ових консултација је списак од 134 предлога који равноправно улазе у даљи поступак за избор делегата за ћирилички интернационализовани домен.

Током ове фазе је вођена интензивна кампања у медијима и на интернету да би се што већи број чланова Интернет заједнице укључио у консултације. Објављено је 11 плаћених огласа у новинама и часописима, 33 вести су се појавиле са овом темом у новинама и часописима, организовани су разговори на три телевизије, и ова тема се појавила 84 пута на интернет страницама.

2. Друга скуп активности у овој фази треба да омогући селекцију кандидата за ћирилички домена који задовољавају критеријуме које је прописао ICANN у свом документу Final Implementation Plan for IDN ccTLD Fast Track Process.

Да би квалитетно обавила овај посао, ИДН радна група је, док су трајале јавне консултације у првој фази припремила документа која ће јој омогућити да непристрасно оцени спеле предлоге и начин на који ће се одвијати гласање за најбољи предлог за ћирилички домен Србије. Документа о којима је реч су:

- Методологија оцењивања предлога за ћирилички ИДН Србије
- Методологија гласања за најбољи предлог за ћирилички ИДН Србије

По завршетку јавних консултација, ИДН радна група је оценила предлоге и саставила свој извештај са оценама предлога, који је објављен на сајту РНИДСа.

Ова активности су се одвијале у периоду од 1. маја 2010. до 9 маја 2010. После оцене предлога који задовољавају услове наведене у документу Final Implementation Plan for IDN ccTLD Fast Track Process четири предлога су упућени на гласање и то:

- срб
- сб,
- србија
- рсб

3. Трећа скуп активности се односио на гласање за најбољи предлог. Ове активности, су почеле 10 маја 2010 и трајале су до 16. јуна 2010. Гласање је било организовано на сајту РНИДСа, а контролна гласања су организована на сајтовима часописа Микро и Свет компјутера. Укупно је гласало 10.505 чланова Интернет заједнице на сајту РНИДСа. На сајту часописа Микро је гласало 857 чланова интернет заједнице. ИДН радна група је закључила да је учешће оволиког броја чланова Интернет заједнице довољно да се резултати добијени гласањем могу сматрати ваљаним. Резултати гласања су били:

• срб	-	8.336 гласова
• србија	-	1.734 гласова
• сб	-	286 гласова
• рсб	-	149 гласова

Током ове фазе је такође вођена интензивна кампања у медијима. Објављено је 5 плаћених огласа у новинама и часописима, 13 вести су се појавиле са овом темом у новинама и часописима, организовани су разговори 9 радио станица и телевизија, и ова тема се појавила 65 пута на интернет страницама.

4. Последњи, четврти, скуп активности у првој фази се односи на припрему ИДН табела и правила за формирање ИДН имена према спецификацији коју је дефинисао ICANN. У ову група активности сврставају се и послови припреме и превођења документације која треба да подржи процес евалуације предложених низова знакова за ћирилички домен. Неке од ових активности су урађене до 16. јуна 2010. По завршетку гласања приступило се припреми коначне верзије документације која треба да објасни поступке и процесе око избора кандидата за ћирилички домен, а која треба да омогући IANA да донесе правилну одлуку о избору ИДН домена.

Припрема документације у електронском облику и превод документације су урађени у периоду од 10. јуна 2010. године до краја августа 2010.

II. Друга фаза обухвата подношење захтева за евалуацију предложеног низа знакова и његово проглашавање за нови интернационализовани домен највишег нивоа

Комплетна документација у електронском облику је послата ICANN-у почетком септембра 2010. године. Документација је обима око 250 страница.

Два најбоље рангирана предлога

• срб	-	8.336 votes
• србија	-	1.734 votes

су укључена у захтев за евалуацију низа знакова, са јасно назначеним приоритетима при разматрању. На евалуацију су послата два предлога, због евентуалних проблема које би први предлог могао да има на Панелу за ДНС стабилност.

ICANN је размотрио захтев РНИДСа и веома брзо, 8. новембра 2010. године прихватио да нови ћирилички домен републике Србије буде **.срб < xn—90a3ac>**.

После 8. новембра 2010. године је припремљена и послата ICANN-у комплетна документација која подржава захтев за евалуацију наших предлога у папирном облику.

III. **Трећа фаза** обухвата припрему документација и слање новог захтева за делегирање .срб домена на управљање РНИДСу.

Пре припреме документације која треба да подржи захтев за делегирање .срб домена на управљање РНИДСУ је било потребно да се ураде предлози Правилника о регистрацији .срб домена и Правилника о почетку рада .срб домена. Посао на изради правилника је започет формирањем радне групе од 9 чланова .

Радну групу је формирао директор РНИДСа. Први састанак радне групе је одржан 8. септембра 2010. Радна група је завршила свој посао 23.децембра 2010 године . Одржано је укупно 11 састанака радне групе. Иста радна група је организовала и јавне консултације на форумима РНИДСа и часописа Свет компјутера са темом какви би требало да буду наведени правилници.

У коначном извештају радне групе су дати принципи који треба да буду примењени у овим правилницима. Принципи су прошли корз процес јавних консултација.

Паралелно са овим активностима РНИДС је наставио са припремом остале потребне документације која треба да подржи захтев за делегирање домена .срб на управљање РНИДСу. Овај посао је завршен 10. фебруара 2011. године. Обим документације у овом случају је око 150 страна.

Захтев за делегирање .срб домена РНИДСу на управљање је поднет 11. фебруара 2011.

2. Хардвер и системски софтвер

Ово је за РНИДС била најважнија инвестиција у протеклој години. Тендер је припремљен у току првог квартала 2010. У креирању тендерске документације учествовала је комисија која је имала два представника канцеларије, једног члана Управног одбора и два члана спољна сарадника из круга ИТ менаџера који раде у привреди и познају проблематику умрежавања локација, поузданости и безбедности у информационим технологијама.

На јавни оглас се јавило 44 потенцијалних понуђача али је само 4 поднело понуду на време. У ужи избор су ушле две фирме Ком4т и Коминг. На основу извештаја комисије и спецификације понуђене опреме прво се преговарало са фирмом Ком4т и ИБМом као вендором решења. На крају преговора, Ком4т је одбио да угради у уговор елементе финансијске гаранције која је тражена тендерским захтевом и зато су преговори неуспешно завршени. Онда се ушло у преговоре са фирмом Коминг, и са њима је потписан уговор о испоруци и уградњи опреме са продуженом петогодишњом гаранцијом. Такође је потписан и посебан уговор о техничкој подршци и одржавању у гарантном периоду. У току преговора и пре пуштања у рад опреме организоване су

презентације решења на реалном систему за комисију, за канцеларију и за чланове Управног одбора. Код анализе техничких решења посебно је вођено рачуна о критичним ситуацијама у случају испада појединих делова опреме и прекида преносних путева. Стога је цео систем изграђен са редувансом на свим елементима (осим рутера) и са непрестаним надзором рада система. До сада није било прекида у раду.

3. Пословни простор

Финансијски највећа и најсложенија инвестиција је била набавка пословног простора.

После објављеног јавног огласа и прикупљања великог броја понуда, највећи посао је била куповина простора са регулисаним питањем употребне дозволе и укњиженог објекта, а да нису потребни велики радови на реновирању. У целој понуди је постојао само један беспрекоран објекат који је задовољавао све критеријуме. Комисија је била против избора овог објекта због тога што је реч о простору у приземљу и са доста конструктивних елемената у ентеријеру.

У периоду тражења понуда искристалисало се неколико локација, и после вишемесечних преговора око цена, документације, гаранција завршетка објекта на време и са комплетном документацијом, купљен је простор који је имао уписану двоструку хипотеку и добијену употребну дозволу на бази фиктивног изведеног стања. Конструкција плаћања простора и његовог завршетка је направљена у неколико корака, тако да су наша средства и упис власништва били максимално заштићена.

У овом тренутку простор је завршен, усељен и предат је захтев за укњижбу нашег власништва над њим. РНИДС је прихватио да уместо укњижбе власништва на 237 квм пословног простора има уписано власништво над 209 квм и сагласност за трајно коришћење дела ходника зграде добијене од Скупштине станара зграде. Уговор је склопљен 15. децембра 2010. у сивој фази изградње а усељен је 5.марта 2011. као потпуно завршен простор. Део радова и опремања до основног нивоа опремања је урадио продавац пословног простора, док је за преостали део опремања (углавном за системе безбедности и екстерних комуникација и опремање намештајем) РНИДС ангажовао неколико извођача.

4. Споразум о сарадњи са МТИД

Споразум о сарадњи са Министарством за телекомуникације и информатичко друштво има специфичну тежину јер је једини документ који регулише однос РНИДСа са одговарајућом државном институцијом надлежном за област Интернета. Осим тога дефинисана су права и обавезе РНИДСа, као и поступак у случају примедби на рад РНИДСа, али практично и услови које треба да задовољи било која институција која би желела да преузме послове које РНИДС обавља. Овде посебно треба истаћи позитиван став МТИДа у свим додирним питањима током године као што су:

- подршка РНИДСу за управљање ћириличким доменом,

- подршка за организацију Четврте конференције Руског регистра намењене регистрима и овлашћеним регистрима Централне и Источне Европе и Заједнице Независних Држава у Београду
- потписивање Споразума о сарадњи са РНИДСом који одређује место РНИДСа у Србији као неутралне невладине организације која располаже и управља националним интернет доменима као државним ресурсом. Интеграцијом МТИД у Министарство културе, овај споразум само добија на тежини.

5. Споразум о сарадњи са ПКС

Споразум о сарадњи са Привредном комором Србије решава комплексан посао који се односи на решавање спорова поводом регистрације .rs домена. Привредна комора Србије поседује техничке и административне капацитете да спорове води самостално, и по правилима које креира и усваја РНИДС.

Измештање арбитражног поступка изван РНИДС-а гарантује регистрантима у спору поступак неутралан у односу на РНИДС као институцију и појединце који доносе Правила. Други битан моменат је да континуитет вођења ових поступака неће бити нарушен обзиром да већи део арбитра са постојеће листе већ сарађује са ПКС те се очекује да ће исти арбитра наставити рад и у новој организацији. Трећи битан моменат који потврђује неутралност је, да аутори Правилника о решавању спорова представљају стручна лица из три институције, Правног факултета, Привредне коморе и РНИДС-а.

6. Суфинансирање ОР-ова, ИТ догађаја и интернет пројеката на .rs доменима

Суфинансирање интернет пројеката на .rs доменима је била најважнија маркетиншка активност у 2010. години.

У ову активност су усмерена најзначајнија средства из пословања посвећена једној пословној активности РНИДСа. У све фазе реализације овог пројекта су били укључени представници канцеларије РНИДСа, Управног одбора, Скупштине и спољни сарадници. Ово је први покушај реализације пројекта суфинансирања који је требао да буде темељ сличних будућих пројеката у наредним годинама.

Документацију за јавни конкурс су иницијално креирали Горан Миланковић, Војкан Васковић и Мирослав Лутовац, а правну форму је уобличио Дејан Ђукић. Избор пројеката који ће бити суфинансирани су вршиле три комисије, а контролу реализације пројеката је обављала четврта независна комисија. Цео пројекат је координирао Горан Миланковић.

Полазни принципи, на којима је заснована суфинансирање пројеката, су договорени на нивоу канцеларије и, имајући у виду сложеност посла, доследно су поштовани.

У овој години требало би унапредити модел тако да се привуку пројекти који ће бити видљивији у широкој јавности и који ће имати дужи животни циклус.